

تئوری حسابداری

(جلد دوم)

دکتر ساسان مهرانی دکتر غلامرضا کریمی

اعضای هیات علمی دانشگاه تهران

سیدمصطفی سیدحسینی

مہتاب جہرومی

انتشارات نگاه دانش

سرشناسه	: مهرانی، ساسان
عنوان و نام پدیدآور	: تئوری حسابداری / تألیف ساسان مهرانی، غلامرضا کرمی، سیدمصطفی سیدحسینی
مشخصات نشر	: تهران: نگاه دانش، ۱۳۹۲
مشخصات ظاهری	: ج :
شابک	: ج ۱: ۸-۲۴۲-۱۵۷-۹۶۴-۹۷۸ : ج ۲: ۹-۲۸۷-۱۵۷-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: مترجمان جلد دوم ساسان مهرانی، غلامرضا کرمی، سیدمصطفی سیدحسینی، مهتاب جهرومی است.
یادداشت	: ج ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۴) (فیپا)
موضوع	: حسابداری
شناسه افزوده	: کرمی، غلامرضا
شناسه افزوده	: سیدحسینی، سیدمصطفی
ردمبندی کنگره	: ۱۳۹۲ ۴۲۵۹۲/۴۵۶۵۵ HF۵۶۵۵
ردمبندی دیویی	: ۶۵۷
شماره کتبشناسی ملی	: ۳۳۲۴۹۵۰

هدیه‌مند بفرمایید

منابع پیشنهادی (امانتید نگاه دانش برای کارشناسی ارشد و دکتری
و
فروردین الکترونیکی کتاب‌های نگاه دانش
در
www.negahedanesh.com

انتشارات نگاه دانش

♦ نام کتاب:	تئوری حسابداری (جلد دوم)
♦ مؤلفین:	دکتر ساسان مهرانی - دکتر غلامرضا کرمی - سیدمصطفی سیدحسینی - مهتاب جهرومی
♦ ناشر:	نگاه دانش
♦ مترجم:	نگاه دانش
♦ صورت‌نگاری، صفحه‌آرایی:	کبری صابری
♦ نوبت چاپ:	اول ۱۳۹۴
♦ تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
♦ قیمت:	۲۵,۰۰۰ تومان
♦ لیتوگرافی/ چاپ و صحافی:	باختر / چاوش
♦ شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۱۵۷-۲۸۷-۹

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است.

انتشارات نگاه دانش: انقلاب، خ ۱۲ فروردین - ساختمان ناشران پلاک ۲۷۱ - طبقه ۲ - واحد ۴

تلفن: ۶۶۹۵۴۸۹۲

تلفکس: ۶۶۴۸۶۱۵۴

به جرأت می‌توان درس تئوری حسابداری را مهمترین درس دوره تحصیلات تکمیلی رشته حسابداری دانست. در این درس است که دانشجویان کلیشه‌های دوره کارشناسی را کنار گذاشته و اصولاً با درست اندیشیدن آشنا می‌شوند. تسلط بر مبنای فلسفی و تئوریک، رمز رشد و تعالی رشته بوده و می‌تواند راه‌گشای مشکلاتی باشد که در عمل بروز می‌کنند.

کتابی که پیشرو دارید حاصل تجربه چندین ساله مؤلفین بوده و در تدوین آن تلاش شده که ضمن حفظ جامعیت، مطالب به شیواترین شکل ممکن به خوانندگان عزیز تقدیم گردد.

دغدغه مهم بیماری از کسانی که درس تئوری حسابداری را گذرانده یا در حال گذراندن آن هستند این است که اصلاً فلسفه وجودی تئوری حسابداری چیست و چرا آنها نمی‌توانند با مفاهیم موجود در کتاب‌های تئوری کنار بیایند. در تهیه کتاب حاضر تمام سعی خود را به کار گرفته‌ایم که اگر نتوانیم این دغدغه را به طور کامل حل کنیم، لاف‌قل در کاهش این دغدغه گام جدی برداریم. امیدواریم در جهت رسیدن به این هدف موفق بوده باشیم.

در پایان ضمن تشکر از جناب آقای دکتر کامران تاجیک که با نقطه نظرات مفید خود موجب بهبود کار شده‌اند، و مدیریت و پرسنل انتشارات نگاه دانش، از تمامی عزیزان خواهشمندیم هر گونه نظر یا پیشنهاد خود را از طریق ناشر یا آدرس الکترونیکی زیر به ما اطلاع دهند:

gholamrezakarami@yahoo.com

m.hosseini.ut@gmail.com

خدا نگهدارتان - مؤلفین

فهرست مطالب

فصل ۹: محیط اقتصادی حسابداری.....	۱۱
۱. مقدمه.....	۱۳
۲. محیط اقتصادی حسابداری.....	۱۵
۳. بازارهای اوراق بهادار.....	۱۶
۴. مفاهیم و تئوری‌های مالی.....	۱۹
۴-۱. فرضیه بازار کارا.....	۱۹
۴-۲. قیمت سهم و ارتباط آن با اطلاعات.....	۲۴
۴-۳. مقدمه‌ای بر ریسک و بازده.....	۲۸
۴-۴. تئوری مدرن پرتفوی.....	۳۰
۴-۴-۱. ارزش مورد انتظار و ریسک پرتفوی.....	۳۳
۴-۵. خط بازار سرمایه (CML).....	۳۷
۴-۶. خط بازار ورقه بهادار (SML).....	۳۸
۴-۷. مدل قیمت‌گذاری دارایی سرمایه‌ای.....	۳۹
۴-۸. مدل بازار.....	۴۱
خلاصه فصل.....	۴۲
نکات برجسته فصل.....	۴۳
پرسش‌ها.....	۴۶
فصل ۱۰: عدم اطمینان در محیط اقتصادی.....	۴۷
۱. مقدمه.....	۴۹
۲. عدم اطمینان در محیط اقتصادی.....	۵۰
۳. مقدمه‌ای بر اقتصاد اطلاعات.....	۵۲
۳-۱. عدم تقارن اطلاعاتی در محیط اقتصادی.....	۵۵
۴. گزارشگری مالی در شرایط ایده‌آل.....	۵۸
۴-۱. الگوی ارزش فعلی در شرایط اطمینان.....	۵۸
۴-۱-۱. مثال الگوی ارزش فعلی در شرایط اطمینان.....	۵۹
۴-۲. الگوی ارزش فعلی در شرایط عدم اطمینان.....	۶۴
۴-۲-۱. مثال الگوی ارزش فعلی در شرایط عدم اطمینان.....	۶۴
۵. نقش گزارشگری مالی در شرایط عدم اطمینان.....	۷۱
۶. رویکرد سودمندی در تصمیم.....	۷۲
۶-۱. تئوری تصمیم انفرادی.....	۷۴
۶-۱-۱. سیستم اطلاعات.....	۷۷

۸۲	۶- تئوری تصمیم و سرمایه‌گذار منطقی
۸۴	۷. رویکردهای سودمندی تصمیم در گزارشگری مالی
۸۶	۸. واکنش نهادهای حرقه‌ای حسابداری به رویکرد سودمندی در تصمیم
۹۰	خلاصه فصل
۹۲	نکات برجسته فصل
۹۵	پرسش‌ها
۹۷	فصل ۱۱: بازار کارا و تحقیقات بازار سرمایه در حسابداری
۹۹	۱. مقدمه
۱۰۱	۲. عصر تجربه‌گرایی نوین
۱۰۳	۳. بازار سرمایه معیاری برای گزارشگری مالی
۱۰۶	۴. تحقیقات بازار سرمایه
۱۰۷	۴-۱. طرح کلی و منطبق تحقیقات بازار سرمایه
۱۰۷	۴-۱-۱. دلایل واکنش بازار
۱۰۸	۴-۱-۲. یافتن واکنش بازار
۱۰۹	۴-۱-۳. تفکیک عوامل کلان (در سطح بازار) و عوامل خاص شرکت
۱۱۱	۴-۱-۴. اندازه‌گیری انتظارات سرمایه‌گذاران از سود
۱۱۵	۴-۱-۵. مقایسه بازده و سود
۱۱۷	۴-۲. محتوی اطلاعاتی اعلان سود
۱۱۸	۴-۲-۱. تحقیق بال و براون (مطالعه جهت رابطه بین سودهای غیرعادی و بازده‌های غیرعادی)
۱۲۲	۴-۲-۲. مطالعه مقدار تغییر غیرمنتظره در سود و بازده غیرعادی
۱۲۲	۴-۲-۳. نوسان‌پذیری
۱۲۳	۴-۲-۴. عدم تقارن اطلاعاتی و اندازه شرکت
۱۲۵	۴-۲-۵. گسترش ریزساختارهای قیمت به‌اندازه شرکت
۱۲۶	۴-۲-۶. مقدار سود منتشره توسط سایر شرکت‌ها
۱۲۶	۴-۳. مطالعات ضریب واکنش به سود
۱۲۷	۴-۳-۱. دلایل موثر بر میزان واکنش بازار
۱۳۴	۴-۳-۲. پیام تحقیقات ضریب واکنش به سود
۱۳۵	۴-۴. محتوای اطلاعاتی سایر صورت‌های مالی
۱۳۷	۵. پیامدهای کارایی بازار سرمایه برای گزارشگری مالی
۱۴۱	خلاصه فصل
۱۴۳	نکات برجسته فصل
۱۴۶	پرسش‌ها

فصل ۱۲: ناسازگاری‌های بازار کارا و پیش‌بینی ارزش شرکت ۱۴۷

۱. مقدمه	۱۴۹
۲. آیا بازارهای سرمایه به طور کامل کارا هستند؟	۱۵۱
۱-۲. سویه‌های رفتاری	۱۵۱
۲-۲. تئوری چشم‌انداز	۱۵۵
۳-۲. نوسانات بازار سهام	۱۵۶
۴-۲. حباب‌های بازار سهام	۱۵۸
۵-۲. فرضیه افشای ناقص (IRH)	۱۵۸
۶-۲. ناسازگاری‌های بازار کارا در ارتباط با گزارشگری مالی	۱۵۹
۱-۶-۲. جریان تدریجی پس از اعلان	۱۶۰
۲-۶-۲. واکنش بازار به افلام تعهدی	۱۶۲
۳. کارایی بازار در مقابل مالی رفتاری	۱۶۴
۱-۳-۱. محدودیت‌های آربیتراژ	۱۶۵
۲-۳-۲. دفاع از منطقی بودن سرمایه‌گذاران بطور میانگین	۱۶۷
۴. نتیجه‌گیری پیرامون فرضیه بازار کارا	۱۶۹
۵. پیامدهای ناسازگاری‌های بازار کارا برای گزارشگری مالی	۱۷۱
۶. رویکرد اندازه‌گیری در گزارشگری مالی	۱۷۲
۷. مدل‌های ارزش‌گذاری و پیش‌بینی ارزش شرکت	۱۷۴
۱-۷-۱. مدل سود باقیمانده	۱۷۵
۲-۷-۱. تئوری مازاد بدون محدودیت	۱۷۷
۸. جمع‌بندی پیرامون رویکردهای سودمندی در تصمیم	۱۸۰
۱-۸-۱. فرضیات رقیب	۱۸۰
۲-۸-۱. رویکرد اطلاعاتی در مقابل رویکرد اندازه‌گیری	۱۸۲
خلاصه فصل	۱۸۴
نکات برجسته فصل	۱۸۶
پرسش‌ها	۱۹۰

فصل ۱۳: تئوری اثباتی حسابداری

۱. مقدمه	۱۹۳
۲. مبانی تئوری اثباتی حسابداری	۱۹۵
۳. ساختار تئوری اثباتی حسابداری	۲۰۰
۱-۳-۱. منطقی روابط در تئوری اثباتی حسابداری	۲۰۰
۲-۳-۱. فرضیات تئوری اثباتی حسابداری	۲۰۳
۳-۳-۱. تحقیقات تجربی در زمینه تئوری اثباتی حسابداری	۲۰۸

۳-۵	تمایز رویکردهای فرصت طلبانه و قراردادهای کارا	۲۱۳
۴	مسئله نمایندگی، تئوری اثباتی و خطر اخلاقی	۲۱۶
	خلاصه فصل	۲۱۷
	نکات برجسته فصل	۲۱۹
	پرسش‌ها	۲۲۲
فصل ۱۴: تحلیل تضاد در روابط نمایندگی و مدیریت سود		
۱	مقدمه	۲۲۵
۲	تحلیل تضاد در روابط نمایندگی	۲۲۶
۲-۱	تئوری بازی	۲۲۷
۲-۲	بازی غیرمشارکتی میان مدیر و مالک	۲۲۸
۲-۳	بازی مشارکتی میان مدیر و مالک	۲۳۲
۲-۳-۱	روش‌های کنترل تضاد در روابط نمایندگی	۲۳۳
۲-۳-۱-۱	سود خالص به عنوان شاخصی برای ارزیابی عملکرد	۲۳۶
۲-۴	مدیریت سود	۲۳۸
۲-۴-۱	الگوهای مدیریت سود	۲۴۰
۲-۴-۲	انگیزه‌های مدیریت سود	۲۴۲
۲-۴-۲-۱	پاداش	۲۴۲
۲-۴-۲-۲	سایر انگیزه‌های قراردادی	۲۴۷
۲-۴-۲-۳	برآوردن انتظارات سرمایه‌گذاران و حفظ خوشنامی و اعتبار	۲۴۹
۲-۴-۲-۴	عرضه اولیه سهم	۲۵۰
۲-۴-۳	مدیریت سود خوب در مقابل مدیریت سود بد	۲۵۱
۲-۴-۳-۱	مدیریت سود خوب	۲۵۱
۲-۴-۳-۲	مدیریت سود بد	۲۵۲
۲-۴-۳-۳	پیام‌های مدیریت سود بد برای گزارشگری مالی	۲۵۴
۳	سایر ویژگی‌های سود خالص به عنوان شاخصی برای ارزیابی عملکرد	۲۵۴
۴	گزارشگری مالی راهکاری برای کنترل تضاد	۲۵۷
	خلاصه فصل	۲۵۸
	نکات برجسته فصل	۲۶۰
	پرسش‌ها	۲۶۳
فصل ۱۵: تحقیقات رفتاری حسابداری و گزارشگری اجتماعی		
۱	مقدمه	۲۶۷
۲	تحقیقات رفتاری حسابداری	۲۶۸
۲-۱	مروری بر رویکردهای تحقیقات رفتاری در حسابداری	۲۷۱

۲۷۲.....	۲-۱-۱. مدل عدسی برونزیک
۲۷۴.....	۲-۱-۲. روش‌های رهگیری فرایند
۲۷۶.....	۲-۱-۳. قضاوت مبتنی بر احتمالات
۲۷۶.....	۲-۲. محدودیت‌های تحقیقات رفتاری حسابداری
۲۷۸.....	۳. گزارشگری زیست محیطی و اجتماعی
۲۸۱.....	۳-۱. محرک‌های گزارشگری مسئولیت اجتماعی
۲۸۲.....	۳-۲. چارچوب نظری مسئولیت اجتماعی شرکت
۲۸۲.....	۳-۲-۱. قرارداد اجتماعی
۲۸۴.....	۳-۲-۲. مشروعیت سازمانی
۲۸۶.....	۳-۳-۳. تئوری اقتصاد سیاسی
۲۸۷.....	۳-۴. موضوعات مرتبط با حسابداری و گزارشگری زیست محیطی و اجتماعی
۲۸۷.....	۳-۴-۱. گزارشگری پایداری
۲۸۷.....	۳-۴-۱-۱. حسابداری و گزارشگری سه جانبه
۲۸۹.....	۳-۴-۱-۲. تجزیه و تحلیل چرخه عمر
۲۸۹.....	۳-۴-۱-۳. اندازه‌گیری
۲۹۱.....	۳-۴-۱-۴. دینفعل و رهانه گزارشگری
۲۹۱.....	خلاصه فصل
۲۹۳.....	نکات برجسته فصل
۲۹۷.....	پرسش‌ها
۲۹۹.....	فصل ۱۶: جهت‌گیری‌ها و پارادایم‌های تحقیق در حسابداری
۳۰۱.....	۱. مقدمه
۳۰۲.....	۲. روش‌شناسی تحقیق
۳۰۲.....	۲-۱. مبانی فلسفی روش تحقیق
۳۰۴.....	۲-۱-۱. روش‌شناسی اثباتی
۳۰۵.....	۲-۱-۲. روش‌شناسی تفسیری
۳۰۶.....	۲-۱-۳. روش‌شناسی انتقادی
۳۰۸.....	۲-۲. روش‌شناسی تحقیقات حسابداری
۳۱۰.....	۲-۲-۱. رویکرد کارکردگرایی در حسابداری
۳۱۲.....	۲-۲-۲. رویکرد تفسیرگرایی در حسابداری
۳۱۳.....	۲-۲-۳. رویکرد انسان‌گرایی افراطی در حسابداری
۳۱۴.....	۲-۲-۴. رویکرد ساختارگرایی افراطی در حسابداری
۳۱۴.....	۳. جهت‌گیری‌های تحقیق در حسابداری
۳۱۵.....	۳-۱. رویکرد مدل تصمیم
۳۱۷.....	۳-۲. تحقیقات بازار سرمایه

۳۱۸.....	۳-۳. تحقیقات رفتاری.....
۳۱۸.....	۳-۴. تئوری نمایندگی.....
۳۲۰.....	۳-۵. اقتصاد اطلاعات.....
۳۲۱.....	۳-۶. حسابداری انتقادی.....
۳۲۲.....	۴. پارادایم‌های حسابداری.....
۳۲۶.....	۴-۱. پارادایم انسان‌شناسی - استقرایی.....
۳۲۷.....	۴-۲. پارادایم سود حقیقی - قیاسی.....
۳۲۸.....	۴-۳. پارادایم سودمندی در تصمیم - مدل تصمیم.....
۳۳۰.....	۴-۴. پارادایم سودمندی در تصمیم - تصمیم‌گیرندگان - رفتار بازار.....
۳۳۱.....	۴-۵. پارادایم سودمندی در تصمیم - تصمیم‌گیرندگان - استفاده‌کننده فردی.....
۳۳۲.....	۴-۶. پارادایم اقتصاد اطلاعات.....
۳۳۴.....	۵. آیا حسابداری علم است؟.....
۳۳۹.....	خلاصه فصل.....
۳۴۱.....	نکات برجسته فصل.....
۳۴۵.....	پرسش‌ها.....
۳۴۶.....	فهرست منابع.....